

АНАЛІЗ ГЕОПРОСТОРОВОГО ПОШИРЕННЯ ПРИРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Павло КУЧЕР, Іван ВОЛОШИН, Андрій КУХТІЙ

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна, e-mail: zevumi55@gmail.com*

Анотація. У статті представлено картосхему геопросторового поширення природних туристичних об'єктів. Виконано туристичне районування. Проведено інвентаризацію природних туристичних об'єктів.

Вступ. Важливу роль для подорожей з пізнавальною метою мають природні туристичні об'єкти. Житомирська область є однією із областей, яка багата на природні туристичні ресурси. Проблемами поширення природних туристичних рекреаційних ресурсів займалися Є. В. Панкова (2003) [3] та Н. В. Фоменко (2007) [5], у роботах яких детально описано рекреаційний потенціал області, однак відсутні картографічні матеріали геопросторового поширення таких ресурсів. Зокрема, І. М. Волошин (2015) досліджував поширення різних типів туристичних об'єктів [1, С. 184]. Однак картографічні матеріали геопросторового поширення природних туристичних ресурсів відсутні в наукових публікаціях, що і формує актуальність теми дослідження.

Мета та завдання дослідження. Дослідити геопросторове поширення природних туристичних об'єктів. Скласти картосхему їх поширення. З'ясувати чинники, що зумовлюють нерівномірне поширення природних туристичних ресурсів.

Методи дослідження: картографічний, статистичний, аналіз літературних джерел.

Результати. Проведено дослідження поширення природних туристичних об'єктів Житомирської області. Опрацьовано реєстри об'єктів природно-заповідного фонду [2]. Складено картосхему геопросторового поширення природних об'єктів (рис. 1).

Виявлено, що в області є понад 60 природних туристичних об'єктів, серед них: природні заповідники, заказники, штучні об'єкти, денудаційні останці, кінцево-моренний рельєф, ози, ками. Виокремлено три природно-туристичні регіони: північний, центральний та південний (рис. 1). За результатами досліджень установлено, що найбільш насиченими природними об'єктами є центральний природно-туристичний регіон (25 об'єктів), що пов'язано з поширенням мергелів і крейди та зумовлено формуванням специфічних ландшафтних властивостей: значним поширенням карстових озер, дерново-карбонатних та дерново-підзолистих ґрунтів. Унікальна будова поверхні, сформована під впливом льодовика і льодовикових вод – надзвичайно важливий об'єкт для наукового і пізнавального туризму.

Обговорення і висновки. Таким чином, природні рекреаційні ресурси, унікальні форми карстового рельєфу, водно-льодовикового та денудаційного походження можуть бути успішно використані як освітні об'єкти для шкіл і вишів для спеціальних екскурсій пізнавального та навчального типу [4].

Ключові слова: геопросторове поширення, природно-туристичний регіон, картосхема, туристичні ресурси.

Рис. 1. Картохема геосторового поширення природних об'єктів Житомирської області

✱ - Денудационні останці	Умовні позначення:	⊕ - Штучні об'єкти
00 - Кінцево-моренний рельєф	Заказники	⊕ - Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва
● - Ози, ками	⊕ - Ентомологічні	⊕ - Дендрологічні парки
— - Річки	⊕ - Орнітологічні	⊕ - Ботанічний сад
⊕ - Озера	⊕ - Лісові	Природно-туристичні регіони
⊕ - Природні заповідники	⊕ - Іхтіологічні	I - Північний
⊕ - Пам'ятки природи	⊕ - Гідрологічні	II - Центральний
⊕ - Гідрологічні	⊕ - Ботанічні	III - Південний
⊕ - Заповідні урочища	⊕ - Загальнозоологічні	
⊕ - Геологічні	⊕ - Ландшафтні	
⊕ - Ботанічні	⊕ - Геологічні	28 - Порядковий номер природного об'єкту

Список використаних джерел

1. Волошин І. М. Туристичні ресурси України з атласом туристичних мандрівок : довід. вид. / І. М. Волошин, Л. Ю. Матвійчук, К. В. Ненько. – Львів : ЛДУФК, 2015. – 437 с.
2. Природно-заповідний фонд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pzf.land.kiev.ua/pzf-obl-6.html>
3. Панкова Є. В. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / Є. В. Панкова. – Київ : Альтерпрес, 2003. – 352 с.
4. Геологія з основами геоморфології : підруч. для студ. еколог. і географ. спец. вищ. навч. закл. / Георгій Ілліч Рудько, Олег Максимович Адаменко [та ін.]. – Чернівці : Букрек, 2010. – 398 с.
5. Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія / Н. В. Фоменко. – Київ : ЦНЛ, 2007. – 312 с.